

KASPER is een variant van CASPAR

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Deze naam heeft zich waarschijnlijk ontwikkeld vanuit het syrische 'Gushnassaph' of het perzische 'Kansbar' of 'Kandschwar' wat beide 'schatbewaarder' betekent.

*

Caspar de Wijze was volgens de legende één van de Drie Koningen. In het begin van zijn evangelie schrijft Mattheus dat er wijzen uit het oosten kwamen: "Toen Jezus geboren was in Bethlehem in Judea, onder koning Herodes, kwamen er wijzen uit het oosten in Jeruzalem aan. Ze vroegen: 'Waar is de pasgeboren koning van de Joden? Want wij hebben zijn ster zien opkomen en wij zijn hier om hem te huldigen.'" Aldus Mattheus in het tweede hoofdstuk van zijn evangelie. We horen verder hoe Herodes verschrikt bij dit bericht; hoe zijn raadslieden op grond van de oude profeten weten te vertellen dat de nieuwe koning in Bethlehem geboren moet zijn, en hoe de wijzen het kind hulde brengen en geschenken aanbieden: wierook, goud en mirre. Tenslotte wordt hun geopenbaard dat Herodes het kind zoekt te doden; zodat ze niet meer bij hem langs gaan, maar via een omweg terugkeren naar huis.

*

In het volksgeloof werden de wijzen veranderd in koningen en hun aantal bepaald op drie, omdat er ook sprake is van de drie geschenken: goud, wierook en mirre. Goud, zoals past voor een koning; wierook om aan te duiden dat het kind goddelijke eer toekwam, en mirre als toespeling op zijn dood: immers mirre was een balsem waarmee doden werden afgelegd.

Het verhaal van de drie koningen bracht tot uitdrukking dat alle volkeren Jezus goddelijke hulde brengen. Dat werd in de legendes nog meer uitgewerkt. Al gauw kregen de drie koningen namen: in het Grieks: Apellius, Amerius en Damascus; in het Hebreeuws: Galgalat, Malgalat en Sarathin; maar ze zijn het meest beroemd geworden onder hun verlatijnste perzische namen: Caspar, Melchior en Balthasar. Ze zouden resp. 20, 40 en 60 jaar oud zijn geweest; getallen die de levensstijperken van de volwassene symboliseren. Zo werd duidelijk dat in deze drie werkelijk heel de mensheid Jezus goddelijke hulde bracht. Vandaar ook dat één van de drie, Caspar, een zwarte huidskleur kreeg in de verhalen. Zo vinden wij ze reeds in een mozaïek uit de 6e eeuw weergegeven op de wand van de kerk van San Apollinare Nuovo te Ravenna, Italië.

Via deze legenden (zie onder) en afbeeldingen heeft de naam Caspar in het westen zijn weg gevonden.

*

Een andere legende vertelt hoe de drie koningen later door de apostel Thomas in Perzië werden gedoopt. Keizerin Helena, die ook al het kruis waaraan Christus gestorven was had teruggevonden, zou hun relieken naar Constantinopel hebben overgebracht. In de 6e eeuw zouden ze door toedoen van de milanese bisschop Eustorgius naar zijn bisschopsstad zijn vervoerd. Daar bleven ze tot in de 12e eeuw.

*

Toen werden ze overgebracht naar Keulen. De tocht van de Drie Koningen naar Keulen was vol gevaar. Men moest op zijn hoede zijn, want ook anderen hadden het gemunt op zijn kostbare schat. Van Milaan ging het eerst richting Bourgondië; van daaruit ging het in ononderbroken dag- en nachtmarsen recht naar het noorden. De sporen van de tocht werden overal zorgvuldig uitgewist. De hoeven werden achterstevoren onder de zolen van rij- en trekdieren geslagen. Tegelijkertijd werd een schitterend vervoer op touw gezet van omgekomen Duitse pelgrims, vanuit Milaan naar Keulen. Allemaal om roofgierigen te misleiden. Op 23 juli 1164 bereikte men Keulen. Het stadswapen wordt gekenmerkt door hun drie kronen.

In de Duits sprekende landen zegent men op deze dag de toegang tot het huis om geluk af te smeken over het nieuwe jaar. De zegenspreuk luidt in het Latijns: 'Christus benedicat mansionem' (= moge Christus dit huis zegenen); met gewijd krijt schrijft men de eerste letters van deze drie woorden boven de deur: de C, de B en de M. Later zag men deze letters aan voor de eerste letters van de Drie Koningen: Caspar, Balthasar en Melchior.

Feest (voorheen ook 1 &) **6 januari** (& 23 juli: in Keulen: overbrenging der relieken).

*

Er zijn nog minstens veertig andere heiligen, zaligen of eerbiedwaardigen die Caspar heten. Onder hen **Kaspar Berse** s.j. Hij was afkomstig uit Goes in Zeeland. Toen de grote jezuïetenmissionaris, Franciscus Xaverius koers zette China om dat voor Christus te winnen, benoemde hij pater Berse tot zijn opvolger als algemeen overste van de jezuïeten in Zuid-Oost-Azië. Pater Berse overleed te Goa in **1553. Feest 18 oktober.**